

Eesti Arstide Liit 105

Katrin Rehema – Eesti Arstide Liit

28. veebruaril on arstide liidu 105. sünnipäev. Päris ümmargune juubel pole, ent tähtpäevalugu väärt siiski.

Pika ajaloo ja tugevate traditsioonidega organisatsioon on nagu suur laev, mida pole lihtne pöörata. Õnneks pole vajagi, sest meie sihid on paigas ja liigume nende suunas ka tänavu.

Arstietika ja teadmiste täiendamine on alati olnud liidu südameasjad. Septembris rahvusvahelist arstietikapäeva tähistav traditsiooniline eetikakonverents annab igale tohtrile vajalikku teavet ja mõtlemisainet.

Välismaal koolitustel ja konverentsidel osalemise toetamiseks asutatud arstide täienduskoolituse fond saab 25aastaseks. Fond on selle ajaga maksnud välja 435 stipendiumi kogusummas ligi 230 000 eurot ja muidugi jätkab oma tegevust. Järgmine konkurss tuleb märtsis enne arstide päevi, mis ju samuti oluline koolitusüritus.

Meie iga-aastane tippsündmus Eesti Arstide Päevad peetakse aprillis Tallinnas. Ühe eriala keskseid koolitusi toimub sageli, arstide päevade konverents pakub võimalust kiigata ka teiste spetsialistide köögipoolle ja arutada kolleegidega asju, millega puutuvad kokku kõik arstid.

Arstide päevad on seekord seotud ühe arstide liidu elus erilise, kuid ajaloos mitte esmakordse ettevõtmisega. 9. aprilli õhtul kutsub arstid külla Tervisemuuseum, kellega paari aasta eest alustasime ägedat koostööprojekti. Arstide liit renoveerib oma väärika maja ja tervisemuuseum loob sinna uue filiaali, et tuua terviseharidus Tartu ja Lõuna-Eesti õpilastele lähemale. Meie ühine üle saja-aastane ajalugu saab uhke jätku. Eelmise sajandi kahekümnendatel aastatel Eesti arstiseltside liidu asutatud tervishoiu muuseum jõuab tagasi oma algmesse koju Tartus Pepleri tänaval – majja, mille liit just muuseumi tarbeks ostis. Kauni arhitektuuriga hoone on ehtinud Tartut juba 125 aastat, nagu märgib valmimisaeg 1901 esifassaadil.

Arstide liit on tuntud tugeva kutseliidu ja mõjuka ametiühinguna. Põhikirjas seatud muude eesmärkidega – edendada meditsiinkultuuri, kaitsta rahva tervist, levitada terviseteavet – oleme jõudnud veidi vähem tegelda. Tasume nüüd seda võlga ja aitame noorte tervisehariduse toetamisega kasvatada tervemaid inimesi. Eks natuke ole ka arstide enda huvid mängus: ehk on tulevikus patsiente vähem ja töökoormus madalam.

Taas on käes läbirääkimiste aasta ja arstide liidul tuleb oma liikmete huvide eest kõvasti seista. Selle aasta viieprotsendiline palgatõus ja öötundide tasu väike nihe ülespoole on kokku lepitud ja 1. aprillist jõustumas, kuid sõlmimist ootab uus kollektiivleping järgmiseks kaheks aastaks. Arenguseire keskuse analüüsi järgi mängib tervishoiutöötajate palgatõus tervishoiukulude kasvus olulist rolli, aga tööjõumahukas valdkonnas on see paratamatu. Analüüsis tuuakse välja ka arstide kasvav töökoormus ja ületundide tasu suur osa palgas. Töötasu külmutamine viiks meid tagasi 2012. aasta eelsesse aega, kui arstide ja õdede väljaränne oli kümme korda suurem. Kuna arstide puudus aina süveneb ja Soomele on nüüd ka lähemaid alternatiive, oleks selline pealtnäha lihtne kulude kokkuhoid Pyrrhose võit. Tervishoiule on lisaraha vaieldamatult vaja. Läbirääkimiste survele on tervishoiu varemgi olulisi muudatusi tehtud.

Arstide liit oli juba viis aastat olemas olnud, kui ilmus eestluse tüvitekstiks nimetatud „Tõe ja õiguse“ I osa. Tänavu anti välja raamatu kommenteeritud väljaanne. Üks kommenteerijaist, kirjandusteadlane Maarja Vaino on öelnud, et „Tee tööd ja näe vaeva, siis tuleb ka armastus“ on üks enim väärsti tõlgendatud lause eesti kultuuriloos ja Tammsaare mõtles, et kui sa teed tööd ja pühendud millelegi, siis sa tegelikult armastad seda.

Vaatamata sellele, et arstidki otsivad tihtipeale üsna kirglikult tõe ja õigust, on meie liit püsinud 105 aastat. Ehk on teda hoidnud liikmete pühendumus ja armastus.